

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

**PŘEHLED VÝZKUMŮ
43**

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-36-2

BRNO 2002

bylo zaznamenáno souvrství s nálezy keramiky a stavebního článku z přelomu 12.-13. stol. a nález jediného sídlištního objektu z 11. stol. Objekt představoval 2 m dlouhou a 70 cm hlubokou jámu s mazanícovým a uhlíkatým zásypem, ve kterém bylo nalezeno několik zlomků keramiky.

Josef Unger, Petr Kos, ÚAPP Brno

Literatura:

Staňa, Č. 1961: Zjišťovací výzkum na slovanském hradišti v Rajhradě. PV 1960, 92-93.

Unger, J. 1997: Rajhrad, okr. Brno-venkov, Benediktinský klášter. PV 1993-1994, 232-234.

Kos, P. 2001: Rajhrad 2000-2001, Tlaková splašková kanalizace. ÚAPP Brno NZ č.j. 318/01.

Resumé:

Rajhrad (Bez. Brno-venkov), „Pod Kopci“, Mittelalter (13.-15. Jh.), Neuzeit. Kloster, Siedlung, Rettungsgrabung.

ROSICE (okr. Brno-venkov)

Palackého nám., Středověk, novověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

Na základě smlouvy s Městským úřadem v Rosicích byl proveden dohled a záchranný výzkum při stavbě kanalizačního sběrače. Jde o první etapu rekonstrukce celého Palackého náměstí. Rozsah stavby byl vymezen hranou křižovatky Kolárova-Zámecká ul. přes ulici Na Schodech na Palackého náměstí. Téměř v celém úseku výkopy neporušily žádnou archeologickou situaci. V ulici Zámecké se bezprostředně pod současnou dlažbou vozovky nacházelo skalní podloží. Teprve v prostoru Palackého náměstí před budovou Městského úřadu byly výkopem porušeny kulturní vrstvy, které dosahovaly hloubky 0,7 až 0,5 m od dnešní úrovně vozovky. Podloží v těchto místech tvořila světle hnědá hlina s příměsí písku a jilu. Ve výkopu byla zjištěna jedna nevelká jáma, která měla vanovitý profil dlouhý 0,9 m, rovné dno v hloubce 0,8 m a výrazně skloněné stěny. Z výplně objektu pak byly získány pouze uhlíky a drobné zlomky mazanice. Vrstva, která ji překrývala, však obsahovala zlomky keramiky ze 14. a 17. stol., železnou strusku, zvířecí kosti, úlomky mazanice a uhlíky. Na protější stěně 2 m širokého výkopu pak byla zachycena štetová úprava zřejmě starší komunikace, nacházející se asi 20 cm pod současnou dlažbou, která byla tvořena plochými, na výšku uloženými kameny. Mezi spodní úrovní štetování a podložím byla ještě 20 cm mocná vrstva hnědé prachové hlíny se zlomky keramiky, cihel a železné strusky.

Miroslav Bálek, ÚAPP Brno

Resumé:

Rosice (Bez. Brno-venkov), Palackého Platz. Mittelalter, Neuzeit. Siedlung, Rettungsgrabung.

SLAVKOV U BRNA (okr. Vyškov)

Malinovského ul. Novověk. Sídliště. Záchranný výzkum. Uložení: Muzeum Vyškovska (i.č. A 11 075-11 093).

Poloha lokality v ZM ČR 1:10 000, list č. 24-43-09 v souřadnicích od Z a J s.č. 94:313; 97:313, 94:316; 97:316 mm. Při realizaci přístavby tělocvičny ZŠ Komenského ve Slavkově u Brna byl v průběhu srpna až října 2001 proveden záchranný archeologický výzkum. Na profilu základového pasu, jdoucího přes třetinu délky plochy, byla zdokumentována novověká kulturní vrstva o síle 20-45 cm, která obsahovala zlomky cihel a kamenů, uhlíky, mazanici, čocky, malty, fragmenty železných předmětů a střepy keramiky (malované i gla-zované) a skla. Celý nálezový kontext lze datovat do 16.-17. stol. a představuje doklad určitých terénních úprav této podmačené lokality již od období raného novověku.

Tomáš Zemán, Muzeum Vyškovska

Resumé:

Slavkov u Brna (Bez. Vyškov), Malinovského Gasse. Neuzeit. Siedlung, Rettungsgrabung.

STARÁ VES NAD ONDŘEJNICÍ (okr. Frýdek-Místek)

Zámek. Novověk. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum byl vyvolán zemními pracemi prováděnými v souvislosti s celkovou rekonstrukcí významné renesanční kulturní památky. Výzkum se uskutečnil zejména ve sklepech objektu, kde docházelo ke snižování úrovně podlah, respektive k sanačnímu odkrytí základového zdiva. Sondy byly položeny rovněž v exteriéru – při venkovním lici základového zdiva. Ve sklepních místnostech SV a JV křídla zámku (č. 012, 014, 015, 016 dle plánové dokumentace projektanta) byly nalezeny pouze náplavové vrstvy a starší, valounovým štětem tvořená podlaha. Keramické nálezy z tohoto prostoru byly sporadické a výrazně mladší než stavba sama. Zajímavější byla situace v SZ křídle zámku, konkrétně v přízemních místnostech č. 107 až 109. Po sejmutí podlah a jejich nejmladších podsypů bylo objeveno mocné souvrství, které prozradilo, že tyto místnosti byly původně rovněž podsklepeny. Sklepy pod místnostmi 107 a 108 byly dokonce propojeny, což umožňoval kamenný vynášecí pas. Sklepní prostora pod místností č. 109 sloužila jako mohutná jímka. Shoz odpadu byl v místnosti 109 situován při jejím

středu, což dokládá kuželovitý tvar odpadního sedimentu v jímce, který se směrem k obvodovému zdem sklepa snižoval. Keramický materiál z odpadní jímky pochází z průběhu 16. století. Poněvadž zde nebyl objeven materiál mladší, domníváme se, že jímka plnila svůj účel jen omezenou dobu po vzniku zámecké budovy a poté i se sousedními sklepy zasypáním zanikla. K tomuto opatření mohlo dojít ze stavebně-technických důvodů, neboť existují indicie, že klenuté nádvoří arkády jeví tendenci k poklesu.

Příčnou sondou byl částečně prozkoumán i zaniklý vnější obvodový vodní příkop. Protože ani zde nebyl nalezen archeologický materiál starší šestnáctého století, domníváme se, že zaniklou tvrz starovešských manů, jejíž existenci nepřímo dokládají písemné prameny, je nutno hledat na jiném místě.

Pavel Stabrava, SPÚ Ostrava, arch. odd. Opava

Resumé:

Stará Ves nad Ondřejnicí (Bez. Frýdek-Mýstek), Schloss. Neuzeit. Rettungsgrabung.

ŠTERNBERK (okr. Olomouc)

Čechova ulice, parcela č. 251, 252. Středověk, novověk. Město, sídlištní vrstvy. Záchranný výzkum.

Lokalizace: SMO 1:5000, rok vydání 1988, list Šternberk 6-3; od Z a J s, č. 42:252 mm.

Záchranný výzkum probíhající v prosinci 2001 byl vyvolán stavbou kanálové přípojky veřejných WC k městské kanalizaci (obr. 40). Nejmladší novověkou kulturní vrstvou v severní části průkopu ulici byla tmavě šedá jílovitá hlína s množstvím zetlelých organických látek a keramikou z období kolem poloviny 18. století. Do ní byla částečně zapuštěna cca 0,6 m široká zeď k.900. Niž se nacházela jílovitopísčité vrstva s keramikou konce 16. až počátku 17. století a dalším torzem zdíva k.901. Přibližně v polovině dnešní vozovky, jižně od zdi 901, byla překvapivě odhalena kamenná studna (k.902), jejíž koruna ležela v hloubce 0,6 m pod úrovní dnešního povrchu. Prozkoumána a zdokumentována byla jen do hloubky 1,9 m, což byla základová hloubka stavby. Její světlost byla 0,9 m a síla zdíva se pohybovala kolem 0,35 m. Keramiku nalezenou v jejím zásypu lze datovat do průběhu 19. století. Zdivo studny narušovalo v hloubce 1,3-1,8 m přibližně 0,5 m mocnou požárovou vrstvu, pocházející z vyhořelých dřevohlinitých konstrukcí, keramikou datovaných do období kolem poloviny 16. století. Tato požárová vrstva dále pokračovala severním směrem pod již zmíněné mladší novověké uložení (zeď k.901 na ní spočívá a jen minimálně ji narušuje).

Obr. 40. Lokalizace vybraných záchranných výzkumů na území historického jádra Šternberku v roce 2001 (příspěvky Faltýnek/Šlězár, Faltýnek). 1: U Horní brány před č. 3; 2: U Horní brány před č. 1; 3: Čechova ul. před č. 7; 4: Šternberk - hrad.

Lokalisierung ausgewählter Rettungsgrabungen auf dem Gebiet des historischen Kerns von Šternberk im Jahre 2001 (Beiträge Faltýnek/Šlězár, Faltýnek). 1: U Horní brány vor Nr. 3; 2: U Horní brány vor Nr. 1; 3: Čechova-Straße vor Nr. 7; 4: Šternberk - Burg.

Jižně od studny k.902 bylo zdokumentováno torzo souvrství antropogenního původu, které se tu podle nalezené keramiky utvářelo od 14. až do konce 17. století. Svým charakterem toto souvrství pocházelo nejspíše z veřejných prostranství středověké a raně novověké ulice a dokládá její minimální čištění, na rozdíl od situace známé v Olomouci. V hloubce 2,1 m souvrství nasedalo na šterkopískové podloží.

Torza zdí, nálezy okolnosti i indikační skica města z roku 1834 dokládají, že dnešní Čechova ulice byla v těchto místech minimálně do poloviny 19. století podstatně užší.

Karel Faltýnek, Pavel Šlězár, SPÚ Olomouc

PŘEHLED VÝZKUMŮ 43 (2001)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz http://www.iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Bakázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdl, PhD., PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Alice Del Maschio, Miroslav Lukáš
Jazyková úprava:	PhDr. Jan Balhar, CSc.
Na titulním listě:	Plastika medvěda z Pavlova (kresba J. Svoboda); letecký snímek Mušova a Pálavy (foto O. Šedo)
Tisk:	BEKROS
Náklad:	350 ks

© 2002 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00